

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

УДК 378.147:004.77:316.774

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14277329>

Використання цифрових платформ для формування медіаграмотності у здобувачів вищої освіти

Наталія Леонідівна Родінова,

кандидат історичних наук, доцент кафедри артменеджменту та івент-технологій Навчально-наукового інституту практичної культурології та артменеджменту Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв,

01015, м. Київ, вул. Лаврська 9/15, Україна,

rodinova2010@gmail.com

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-2259-5573>

Прийнято: 17.12.2024 | Опубліковано: 04.12.2024

***Анотація:** Мета статті – визначити найбільш ефективні методи та інструменти для інтеграції медіаграмотності в освітній процес закладів вищої освіти України. Для досягнення мети було використано **методи** аналізу наукових джерел, синтезу отриманих даних, порівняння та узагальнення. У **результатах** дослідження зазначено, що медіаграмотність охоплює вміння користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями, спілкуватися через медіазасоби та критично аналізувати різну інформацію. Вона поєднує три взаємопов'язані групи компетенцій, а саме інформаційну, цифрову та медійну грамотність. Формування медіаграмотності у здобувачів освіти є однією з ключових проблем, особливо в умовах сучасності. Використання інноваційних технологій є ключовим засобом підвищення ефективності вищої*

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

освіти загалом, оскільки вони сприяють кращому плануванню освітнього процесу, забезпечують доступ до диференційованих навчальних ресурсів та сприяють розвитку потрібних навичок. Цифрові технології, зокрема платформи Moodle, Classroom, Zoom та Class Dojo, дозволяють організовувати ефективне дистанційне навчання в закладах вищої освіти України, забезпечуючи легкий доступ до матеріалів та зручну комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу. Проаналізовано формат інфографіки як один із потужних наочних інструментів, який сприяє полегшенню сприйняття та розуміння інформації, ідей і концепцій. Аналіз готової інфографіки та процес її створення сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти важливих компетентностей, які необхідні для успішної навігації в сучасному медіапросторі. Розглянуто найпопулярніші онлайн-платформи для розвитку медіаграмотності, кожна з яких надає знання й навички для критичної оцінки інформації та захисту від маніпуляцій. Незамінним інструментом для формування медіаграмотності в сучасному цифровому світі є штучний інтелект. У **висновках** підсумовано, що медіаграмотність є однією з ключових компетентностей, необхідних для успішної реалізації особистості в професійному та соціальному середовищі. Цифрові платформи виступають потужним інструментом для розвитку ключових навичок медіаграмотності, зокрема вміння аналізувати, критично оцінювати та створювати медіаконтент.

Ключові слова: інформаційна компетентність, інтерактивні технології, навчальні ресурси, цифрова педагогіка.

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Using Digital Platforms to Build Media Literacy Among Higher Education Students

Nataliia Rodinova,

Candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Department of Art Management and Event Technologies of the Educational and Scientific Institute of Practical Cultural Studies and Art Management of the National Academy of Culture and Arts Managers, 01015, Kyiv, st. Lavrska 9/15,
rodinova2010@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-2259-5573>

Abstract: The article *aims* to identify the most effective methods and tools for integrating media literacy into the educational process of higher education institutions in Ukraine. To achieve this, the research utilized *methods* such as analyzing scientific sources, synthesizing data, comparing, and generalizing findings. The study *results* highlight that media literacy encompasses the ability to use information and communication technologies, communicate via media, and critically assess various information sources. It combines three interconnected areas of competence: information literacy, digital literacy, and media literacy. Developing media literacy among students is a crucial challenge, especially in today's context. The adoption of innovative technologies is essential for improving the effectiveness of higher education as a whole, as they enhance educational planning, provide access to diverse resources, and foster the development of vital skills. Digital tools, such as Moodle, Classroom, Zoom, and Class Dojo platforms, facilitate effective distance learning in Ukrainian higher education institutions by offering easy access to materials and promoting convenient communication between

*all participants in the educational process. The infographic format is examined as a powerful visual tool that aids in the perception and understanding of information, ideas, and concepts. Both the analysis of finished infographics and the process of creating them help students develop key competencies necessary for successful navigation in the modern media landscape. The most popular online platforms for enhancing media literacy are reviewed, each providing skills for critically assessing information and protecting against manipulation. Artificial intelligence plays a vital role in fostering media literacy in the modern digital world. The **conclusions** emphasize that media literacy is a fundamental competency required for successful personal and professional development. Digital platforms serve as a powerful tool for developing essential media literacy skills, including the ability to analyze, critically evaluate, and create media content.*

Keywords: *information literacy, interactive technologies, learning resources, digital pedagogy.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Освіта є основним інструментом для формування інноваційного суспільства. Вона створює умови для появи нових ідей, здійснення досліджень та розвитку сучасних технологій. Заклади освіти різних рівнів, університети та наукові центри є платформами для розв'язання складних завдань, відкриття нових напрямів і впровадження ефективних підходів до подолання актуальних викликів. У світі стрімких змін освіта відіграє ключову роль у формуванні інноваційного та конкурентоспроможного суспільства, а також у становленні особистостей, здатних самостійно ухвалювати рішення, брати на себе відповідальність та впевнено захищати власні переконання. Для соціальних і освітніх інституцій дедалі більшої ваги набуває акцент на сучасному медіапросторі. У системі

вищої освіти пріоритетним завданням є розвиток медіаграмотності в майбутніх фахівців. Ця компетенція не лише формує навички критичного аналізу інформації та ефективної комунікації, але й забезпечує готовність до активної участі в суспільному житті. Медіаграмотність сприяє підготовці професіоналів, здатних адаптуватися до динамічного інформаційного середовища, розв'язувати комплексні завдання та досягати високих результатів у своїй діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В українській науковій спільноті триває дискусія щодо шляхів розвитку медіаграмотності серед здобувачів вищої освіти. Так, М. Дяченко у своїй статті підкреслила, що в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій медіаграмотність є невіддільним елементом професійної компетентності фахівців будь-якої спеціальності. Вони повинні вміти впевнено орієнтуватися в інформації, представленій у графічному форматі [1]. Одним із важливих кроків до розвитку медіаграмотності у здобувачів вищої освіти, на думку Л. Завгородньої, Ж. Кожухар та Ю. Снітко, є впровадження цифрових технологій та інтерактивних методів навчання. Серед найпоширеніших цифрових технологій, які сприяють розвитку критичного мислення та медіаграмотності, автори виокремили навчальні онлайн-курси, платформи для дистанційного навчання та комп'ютерні ігри. Науковці зазначили, що в Україні представлено значну кількість онлайн-платформ, кожна з яких характеризується певними особливостями, структурою та методологічними підходами [2]. О. Гурська, С. Михайленко, Ж. Карташова підкреслили у своїй праці ефективність цифрових інструментів для покращення навчального досвіду [3].

Штучний інтелект (далі – ШІ) стрімко здобуває популярність як ефективний інструмент для підвищення якості освіти та трансформації

підходів до навчання. У цьому контексті особливого значення набуває медіаграмотність, адже алгоритми ІІІ широко застосовуються для створення й поширення новин, реклами та інших медіапродуктів, що здатні впливати на переконання, ставлення та поведінку здобувачів [4]. О. Zadorina, V. Hurskaya, S. Sobolyeva, L. Grekova, S. Vasylyuk-Zaitseva стверджують, що ІІІ сприяє покращенню результатів навчання серед здобувачів освіти, підвищенню ефективності та більшій доступності освіти, особливо в умовах війни, коли освітній процес може бути порушений [5]. Інтеграція ІІІ в освітній процес може створити для викладачів можливість забезпечити здобувачам ефективний розвиток навичок медіаграмотності в практичному й змістовному форматі. Окрім того, використання технологій ІІІ в освіті сприятиме глибшому розумінню принципів їх роботи та потенційних сфер застосування, що допоможе здобувачам вищої освіти краще підготуватися до вимог майбутнього.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість досліджень щодо особливостей формування медіаграмотності у здобувачів вищої освіти, недостатньо вивченим залишається питання інтеграції цифрових інструментів у цей процес. Ця стаття спрямована на дослідження сучасних цифрових інструментів, які підтримують розвиток медіаграмотності, вивчення їхнього впливу на освітній процес, а також оцінювання перспектив впровадження інноваційних технологій для формування медіаграмотності у здобувачів вищої освіти.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідити найбільш ефективні методи й інструменти для інтеграції медіаграмотності в освітній процес закладів вищої освіти (далі – ЗВО) України.

Завдання статті:

1. Визначити ключові навички медіаграмотності, які необхідно розвивати у здобувачів вищої освіти, враховуючи сучасний медіапростір.
2. Проаналізувати сучасні цифрові платформи та їхній потенціал у формуванні медіаграмотності здобувачів вищої освіти.
3. Окреслити перспективи впровадження інноваційних технологій в освітній процес для ефективного розвитку медіаграмотності майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. Медіаграмотність – це комплекс мотивів, знань, навичок і можливостей, які дозволяють критично аналізувати та оцінювати медіатексти, а також експериментувати й створювати власні матеріали. Як навичка ХХІ століття медіаграмотність є результатом еволюції, що починалася з класичної грамотності (основи читання й письма), потім переходила до цифрової та інформаційної грамотності й, зрештою, трансформувалася в медіаграмотність або медіакомпетентність. Медіаграмотність є невіддільною складовою медіакультури, яку повинен опанувати кожен фахівець незалежно від сфери діяльності. Вона забезпечує ефективне та цілеспрямоване використання релевантної інформації, сприяє свідомому аналізу її змісту, розвитку критичного мислення. З огляду на це, одним з основних завдань професійної підготовки є формування медіаграмотності у здобувачів вищої освіти.

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні поняття «медіаграмотність» визначається як рівень медіакультури, що охоплює вміння користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями, самовиражатися та спілкуватися через медіазасоби, усвідомлено сприймати й критично аналізувати інформацію. Це також передбачає здатність розрізняти реальність та її віртуальну симуляцію, розуміти реальність, створену

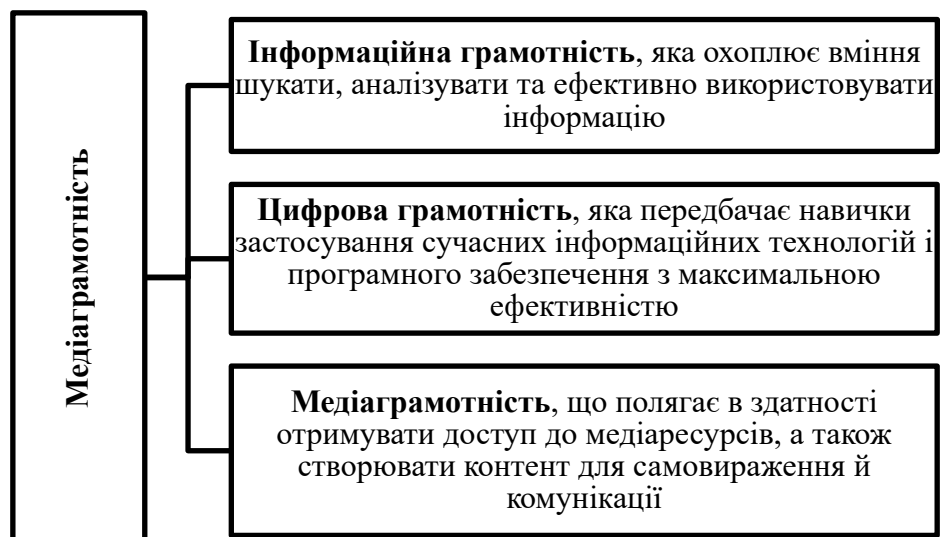

медіаджерелами, а також усвідомлювати владні стосунки, міфи й механізми контролю, які вони пропагують [6].

Медіаграмотність охоплює три взаємопов'язані групи компетенцій, представлені на рис. 1.

Рисунок 1

Основні компоненти медіаграмотності

Джерело: створено автором на основі [7]

Формування медіаграмотності у здобувачів освіти є однією з основних проблем, особливо в умовах сучасності. Відповідно, педагоги мають правильно вибирати методи й засоби для розвитку інформаційної та медіаграмотності в процесі навчання, забезпечуючи активну взаємодію та надаючи інструменти для критичного аналізу інформації. Використання інноваційних технологій є вагомим засобом підвищення ефективності вищої освіти загалом, оскільки вони сприяють кращому плануванню освітнього

процесу, забезпечують доступ до диференційованих навчальних ресурсів та сприяють розвитку нових навичок і компетенцій. Легкий доступ до освітніх матеріалів і зручна комунікація в сучасних умовах забезпечуються через дистанційне навчання, впровадження якого у ЗВО можливе саме завдяки використанню цифрових технологій [8]. Серед популярних платформ дистанційного навчання у ЗВО України виокремлюють Moodle (універсальна платформа з широким спектром можливостей), Classroom (інтегрований сервіс від Google), Zoom (зручний інструмент для відеоконференцій), Class Dojo (ефективний інструмент для оцінювання роботи здобувачів вищої освіти) та інші [9].

Успішне формування інформаційної компетентності здобувачів вищої освіти потребує застосування особливих форм організації та методів навчання. До форм організації освітнього процесу, які сприяють ефективному формуванню професійних компетентностей майбутніх фахівців, зокрема інформаційної, належать проблемні лекції, лекції у форматі пресконференцій, евристичні бесіди, ділові ігри, дискусії, діалоги, відкриті форуми, семінари, тренінги тощо. Особливе значення має також використання інтерактивних технологій та інформаційних засобів навчання [10]. Так, наприклад, невід'ємною частиною освітнього процесу ЗВО є відеохостинг YouTube. Здобувачі вищої освіти використовують його для пошуку відеолекцій, навчальних посібників та матеріалів для виконання завдань. Інтерактивні інструменти, такі як EdPuzzle та ThingLink, дозволяють створювати на основі відео цікаві завдання та проєкти, що сприяє підвищенню зацікавленості та залученню здобувачів освіти до навчання [11].

Одним із найефективніших та найцікавіших інструментів навчання є візуальна комунікація, оскільки зорове сприйняття дозволяє швидше та успішніше опрацьовувати інформацію. Сьогодні спостерігається помітна

тенденція до переходу від друкованих навчальних матеріалів до електронних мультимедійних ресурсів, у яких навчальний контент подається у форматі інфографіки [1]. Ефективність інфографіки визначається такими критеріями, як інформативність, віральність, якісний дизайн та змістовний сюжет. Для створення різних видів інфографіки у ЗВО активно використовуються такі цифрові інструменти, як Canva (платформа, яка надає доступ до готових шаблонів, графіків, ілюстрацій та анімацій); Google Charts (безкоштовний інструмент для створення динамічних графіків, що легко вбудовуються в презентації чи інші формати); Infogram (сервіс, орієнтований на створення інтерактивної інфографіки та графіків з інтеграцією даних з електронних таблиць). Робота з готовою інфографікою або навіть сам процес її створення допомагає здобувачам вищої освіти розвивати ключові компетентності, необхідні для орієнтації в сучасному медіапросторі.

В Україні існує велика кількість онлайн-платформ та інструментів для розвитку медіаграмотності, кожен з яких має свої особливості, структуру та методологію. Наприклад, «Цифрова безпека та комунікація в онлайні» (<https://vumonline.ua/course/digital-security-and-communication-online/>) – онлайн-курс, спрямований на навчання основ безпечного спілкування в соціальних мережах. Media IQ (<http://media-iq.tilda.ws/>) – інформаційно-освітній онлайн-проект, що охоплює різні аспекти медіаграмотності, з основною метою інформувати, навчати та поширювати методологію серед його користувачів. «Стопфейк» (StopFake) – інтернет-проект, створений у березні 2014 року для спростування неправдивої інформації про Україну та інші країни [2, с. 613].

Онлайн-платформи «EdEra» та «Prometheus» пропонують широкий спектр курсів із медіаграмотності, які допомагають як викладачам, так і здобувачам освіти розвивати важливі навички критичного мислення,

інформаційної грамотності та медіакомпетентності. Завдяки цим курсам користувачі навчаються аналізувати інформацію, відрізняти факти від фейків, а також набувають загальних і фахових компетентностей, необхідних для успішної роботи в сучасному світі. Портал «Media Sapiens» активно використовується для того, щоб допомогти розпізнати якісну та достовірну інформацію. На сайті можна знайти добірки книг із медіаосвіти та медіаграмотності, цікаві медіадослідження, а також анонси медіаподій та інші корисні матеріали [12, с. 120]. Це єдиний в Україні онлайн-ресурс, який фокусується на медіаграмотності, навчаючи критично оцінювати інформацію в засобах масової інформації (далі – ЗМІ), розпізнавати якісну та правдиву інформацію, виявляти маніпуляції та не піддаватися їм.

Ще одним корисним інструментом є освітні серіали, що розміщені на порталі «Дія». Так, наприклад, онлайн-серіал «Very Verified» на платформі «Дія» є чудовим інструментом для розвитку медіаграмотності. Курс допомагає зрозуміти, як медіа впливають на людей, як розпізнавати фейки та маніпуляції, а також як критично оцінювати інформацію в Інтернеті. Залучення популярних блогерів робить навчання ще цікавішим та ефективнішим.

Для ефективного розвитку навичок ХХІ століття, зокрема медіаграмотності, важливо впроваджувати комбіновані методи оцінювання, що охоплюють використання інноваційних технологій, таких як комп'ютерне адаптивне тестування, онлайн-опитування та інші цифрові інструменти. Комп'ютерне адаптивне тестування – це набір тестів, які можуть автоматично адаптуватися до рівня знань здобувача вищої освіти, змінюючи складність питань залежно від попередніх відповідей. Такі тести дозволяють точно визначити рівень знань здобувачів освіти й водночас заощаджують час порівняно з традиційним тестуванням. Оцінювання в режимі реального часу за допомогою онлайн-опитувань та аналітики навчання також відіграє

важливу роль у цій системі навчання. Це передбачає збір і аналіз даних про активність здобувачів вищої освіти для виявлення індивідуальних проблем у навчанні та оптимізації освітньої системи загалом [3]. У контексті медіаграмотності онлайн-опитування можуть допомогти виміряти здатність здобувачів вищої освіти визначати достовірні джерела, виявляти упередження та розрізнити надійну інформацію й дезінформацію.

Ефективним інструментом для формування інформаційної компетентності здобувачів вищої освіти, а також розвитку навичок академічної доброчесності є використання різноманітних ігрових технологій, зокрема комп'ютерних та онлайн-ігор. Цей метод навчання здобув популярність у бібліотеках закладів вищої освіти. Серед інших інтерактивних форм, що сприяють розвитку медіаграмотності, можна виокремити вебквести, які передбачають пошук інформації в різноманітних базах даних у форматі гри. Також ефективними є імітаційні ігри для рецензентів чи експертів, наприклад, аналіз типових помилок у наукових роботах або робота з результатами перевірки текстів на плагіат [13].

Незамінним інструментом для формування медіаграмотності в сучасному цифровому світі є штучний інтелект. Його стрімке впровадження в різні сфери життя зумовило активні дискусії серед дослідників щодо використання цих технологій в освіті, науці та медіа. Алгоритми ШІ створюють значні можливості для розвитку електронного навчання в різних сферах. Уже сьогодні міжнародні корпорації активно застосовують ШІ для професійного навчання своїх працівників. У великих ЗВО з сучасною матеріально-технічною базою, зокрема технічних, здобувачі можуть використовувати ШІ для навчання в будь-який час і будь-якому місці [14, с. 181]. Використання ШІ дозволяє більш точно аналізувати вимоги ринку праці та прогнозувати зміни в необхідних компетенціях. Це дає змогу ЗВО

адаптувати свої освітньо-професійні програми до актуальних потреб, забезпечуючи здобувачів освіти сучасними та потрібними знаннями. Інтеграція різних ШІ-сервісів сприяє ефективній організації освітнього процесу, зменшуючи навантаження на викладачів і підвищуючи рівень індивідуалізації навчання для здобувачів освіти. Для створення контенту, аналізу матеріалів, генерації зображень і покращення взаємодії з навчальними ресурсами у ЗВО використовуються такі інструменти, як Eightify (<https://eightify.app/>) – сервіс для генерації ключової інформації з YouTube-відео, що дозволяє заощаджувати час; OpenAI (ChatGPT) (<https://chat.openai.com/>) – нейромережа для пошуку ключових слів і генерації відповідних запитів; AIseo (<https://aiseo.ai/>) – сервіс для створення матеріалів у науковому стилі з урахуванням орфографії та граматики, а також інші подібні інструменти [15].

З часом традиційні ЗВО зможуть інтегрувати навчальні програми, побудовані на основі ШІ, що сприятиме розширенню та урізноманітненню освітніх можливостей для здобувачів освіти. Використання штучного інтелекту відкриває нові перспективи для розвитку медіаграмотності, забезпечуючи інтерактивність освітнього процесу. Інтерактивні елементи роблять навчання більш захопливим, а персоналізований підхід дозволяє здобувачам освіти навчатися у власному темпі, враховуючи їхні індивідуальні потреби та вподобання.

Висновки. У сучасних умовах українського інформаційного простору медіаграмотність є необхідною навичкою кожної людини. Важливу роль у її формуванні відіграють ЗВО, оскільки саме вони створюють умови для системного розвитку критичного мислення, інформаційної культури та цифрової обізнаності майбутніх фахівців. Значний потенціал у формуванні

медіаграмотності здобувачів освіти мають сучасні цифрові платформи та інструменти (наприклад, Media IQ, «Стопфейк» (StopFake), «EdEra», «Prometheus»), які сприяють розвитку критичного мислення та адаптації до швидких змін у медіасередовищі. Інтеграція таких інноваційних технологій, як ШІ, у вищу освіту допоможе підготувати майбутніх фахівців до професійних викликів, сприятиме їхній конкурентоспроможності на ринку праці та формуванню соціально відповідальних медіакористувачів.

Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо розробку методик інтеграції медіаграмотності в освітні програми з використанням цифрових платформ, що враховують специфіку різних галузей знань і професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Дяченко М. Д. Формування медіаграмотності у майбутніх фахівців з використанням інфографіки як засобу візуальної комунікації в сучасному інформаційно-медійному просторі. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2020. № 5(98). С. 83–91. URL: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2020-98-5-83-91> (дата звернення: 29.09.2024).
2. Завгородня Л. С., Кожухар Ж. В., Снітко Ю. М. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні медіаграмотності: інновації та перспективи розвитку. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 5(33). С. 608–620. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)) (дата звернення: 29.09.2024).
3. Hurskaya V., Mykhaylenko S., Kartashova Z., Kushevskaya N., Zaverukha Y. Assessment and Evaluation Methods for 21st Century Education:

Measuring What Matters. *Futurity Education*. 2024. Vol. 4. № 4. P. 4–17. URL: <https://doi.org/10.57125/FED.2024.12.25.01> (дата звернення: 29.09.2024).

4. Терепищий С. Медіаграмотність в епоху штучного інтелекту: інтеграція інструментів і методів штучного інтелекту в сучасні педагогічні підходи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. № 4(60). С. 95–202. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-4-31> (дата звернення: 29.09.2024).

5. Zadorina O., Hurskaya V., Sobolyeva S., Grekova L., Vasylyuk-Zaitseva S. The Role of Artificial Intelligence in Creation of Future Education: Possibilities and Challenges. *Futurity Education*. 2024. Vol. 4. № 2. P. 163–185. URL: <https://doi.org/10.57125/FED.2024.06.25.09> (дата звернення: 29.09.2024).

6. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). *MediaSapiens*: вебсайт. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (дата звернення: 29.09.2024).

7. Писаренко Л. М. Медіаграмотність як інструмент інформаційно-комунікаційних технологій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2021. № 4. С. 162–166. URL: <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-3/27> (дата звернення: 29.09.2024).

8. Жукова Т. А. Черновол Є. О. Різак Г. В. Стратегії адаптації та розвитку вищої освіти у післявоєнний період: аналіз інноваційних підходів, їх вплив на якість освіти та результати вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 3(37). С. 210–222. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3\(37\)-210-222](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3(37)-210-222) (дата звернення: 29.09.2024).

9. Шостак І. О., Ніколенко К. В., Петровська К. В. Розвиток цифрової грамотності здобувачів вищої освіти в Україні як відповідь на воєнні виклики.

Академічні візії. 2024. № 30. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1057/938> (дата звернення: 29.09.2024).

10. Арістова Н. О. Формування цифрової компетентності студентів філологічних спеціальностей: інтерактивні форми організації і методи навчання. *Освіта. Інноватика. Практика.* 2021. № 6 (11). С. 6–12. DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i6-001

11. Гуревич Р., Коношевський Л., Коношевський О., Слободянюк А. Розвиток цифрової грамотності здобувачів освіти засобами цифрових освітніх середовищ. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.* 2023. № 75. С. 7–14. URL: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-75-7-14> (дата звернення: 29.09.2024).

12. Новак Т. В. Особливості формування медіаграмотності населення в сучасному інформаційному суспільстві. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.* 2022. № 14. С. 117–126. URL: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2022-14.12> (дата звернення: 29.09.2024).

13. Завадська Н., Ігнатюк М. Формування інформаційної компетентності як запорука дотримання академічної доброчесності: роль бібліотеки закладу вищої освіти. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук.* 2020. № 5. С. 44–65. DOI: 10.31866/2616-7654.5.2020.205729 (дата звернення: 29.09.2024).

14. Гуревич Р., Коношевський Л., Коношевський О., Воєвода А., Люльчак С. Інтеграція штучного інтелекту в сферу освіти: проблеми, виклики, загрози, перспективи. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems.* 2024. № 72. С. 170–186. DOI: 10.31652/2412-1142-2024-72-170-187 (дата звернення: 29.09.2024).

15. Моторіна В. Г., Різак Г. В., Небеленчук І. О. Педагогічні стратегії впровадження штучного інтелекту в освітній процес закладів вищої освіти України. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 9(27). С. 937–951. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/15315/15385> (дата звернення: 29.09.2024).